

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.410.002.02.2018
P/18/039

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 87, F +48 22 444 56 98
kps@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/039 - Realizacja rządowych programów na rzecz aktywności społecznej osób starszych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Artur Górecki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/27/2018 z dnia 21.06.2018 r.
Jednostka kontrolowana	Fundacja Animacja w Otwocku, 05-400 Otwock, ul. Braniewska 4 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Halina Olszewska - Prezes Zarządu Fundacji ² oraz Przemysław Olszewski - Pełnomocnik Prezesa Zarządu ³

(akta kontroli str. 1-2, 4,142)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W latach 2013-2018 (I półrocze), Fundacja Animacja⁴ realizowała trzy edycje projektu z serii „Praga gada”⁵, zlecane w ramach rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (dalej: ASOS) przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁶ (dalej: Minister) na lata 2014-2020⁷, Priorytet II - Aktywność społeczna - promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową, na które otrzymała łącznie 479 974 zł, które w całości wydatkowane. Wykorzystanie środków nie było w pełni zgodne z umowami oraz ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁸.

Fundacja posiadała wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków, terminowo wywiązywała się z obowiązków przedkładania sprawozdań z wykonania zadań, rozliczeń końcowych i osiągnięcia założonych celów. Działania merytoryczne, podjęte w związku z realizacją dotowanych zadań, w części nie zostały prawidłowo udokumentowane.

Fundacja na bieżąco przeprowadzała ewaluację zadań dotowanych z ASOS, a realizowane projekty wpisywały się w strategię dotyczące seniorów realizowane przez m. st. Warszawę.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nie w pełni zrealizowania zadań wynikających z zawartych umów (rozdystribuowania komiksów do właściwych adresatów oraz przekroczenia terminów realizacji zadania) oraz braku na wszystkich dowodach księgowych zapisów wymaganych art. 21 ust. 1 pkt 6⁹ ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰ oraz regulaminem ASOS (pkt 7.6.5 dla edycji 2014 r. i w Części B pkt 3 dla edycji 2016 i 2017 r.).

¹ Dalej Fundacja.

² Dalej Prezes Fundacji.

³ Dalej Pełnomocnik Fundacji (Koordynator projektu).

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁵ W 2014 r., 2016 r. i 2017 r.

⁶ Do 16 listopada 2015 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej.

⁷ Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą nr 237 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013 r. (M. P. z 2014 r. poz. 52).

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 450, ze zm.

⁹ Art. 21. ust. 1. - Dowód księgowy powinien zawierać, co najmniej: (...) pkt6) stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

¹⁰ Dz.U. z 2018 r., poz. 395 ze zm., dalej uor.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawdliwość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie.

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2014-2017, za wyjątkiem 2015 r., Minister przyznał Fundacji ze środków ASOS dofinansowanie na realizację trzech autorskich projektów, w ramach Priorytetu II - Aktywność społeczna - promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową:

- „Praga Gada. O pokoju” - zgodnie z zawartą umową¹¹ dotacja wynosiła 141 484 zł, do realizacji projektu wykorzystano 100% kwoty. Całkowity koszt zadania wyniósł 160 684 zł, z czego wydatkowana kwota dotacji stanowiła 88,1% wydatków ogółem;
- „Praga Gada. O międzywojniu” - zgodnie z zawartą umową¹² dotacja wynosiła 159 500 zł, do realizacji projektu wykorzystano 100% kwoty. Całkowity koszt zadania wyniósł 185 000 zł, z czego wydatkowana kwota dotacji stanowiła 86,2% wydatków ogółem;
- „Praga gada gwarą” - zgodnie z zawartą umową¹³ dotacja wynosiła 178 990 zł, do realizacji projektu wykorzystano 100% kwoty. Koszt całkowity zadania wyniósł 199 990 zł, z czego wydatkowana kwota dotacji stanowiła 89,5% wydatków ogółem.

Koszty własne we wszystkich przypadkach zostały pokryte z wkładu osobowego i wyniosły odpowiednio: 19 200 zł (11,9% całkowitego kosztu zadania), 25 500 zł (13,8%) i 21 000 zł (10,5%). W 2015 r. Fundacja nie realizowała zadań w ramach ASOS.

(akta kontroli str. 27 - 226)

Składane przez Fundację oferty, podpisane umowy¹⁴ oraz przedkładane sprawozdania z realizacji zadania były zgodne ze wzorami określonymi w załącznikach do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania¹⁵ oraz rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań¹⁶.

Oferty składane do Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej (dalej: MRPiPS) zawierały m.in. określenie miejsca realizacji zadania, opis poszczególnych działań w zakresie realizacji zadania i harmonogram w podziale na działania. Opis działań był spójny z harmonogramem i kosztorysem.

(akta kontroli str. 27-54, 98-128, 168 - 196, 219 - 226)

Sprawozdania z wykonania zadań publicznych składano w terminie określonym w umowach¹⁷. Zawierały one szczegółowe informacje o realizowanych działaniach i ich zakresie. Określono liczbowo skalę działań zrealizowanych w ramach zadań. Fundacja jednak nie w pełni zrealizowała zadania przewidziane w harmonogramach ofert. I tak:

- w edycji 2014 - w okresie od 01.12.2014 do 31.12.2014 r. założono wydanie 750 egzemplarzy komiksu pn. „Praga Gada. O pokoju” i bezpłatne wysłanie ich do bibliotek publicznych i szkolnych z terenu Warszawy i gmin ościennych. Natomiast w sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego za 2014 r. wskazano, że do 29.12.2014 r. wydano komiks w zaplanowanym nakładzie 750 egzemplarzy, lecz nie wynikało, że nakład przekazano do bibliotek. Natomiast w części „Liczbowe określenie skali działań zrealizowanych w ramach zadania” wskazano, że „(...) trwa systematyczne choć wolne nasycanie nimi bibliotek publicznych i szkolnych(...)”. W raporcie¹⁸ przedłożonym kontroli wskazano, że komiks był rozprowadzany bezpłatnie od grudnia 2014 r. do końca 2015 r. Do bibliotek Warszawy skierowano: 39 sztuk do publicznych,

¹¹ Umowa Nr 3415/2014/ASOS z 01.04.2014 r., realizowana od 01.04. do 31.12.2014 r.

¹² Umowa Nr 11280/2016/ASOS z 08.09.2016 r., realizowana od 01.05. do 31.12.2016 r.

¹³ Umowa Nr 13739/2017/ASOS z 30.05.2017 r., realizowana od 01.03. do 31.12.2017 r.

¹⁴ Umowy zawarte przez Fundację z MRPiPS o realizację projektów w ramach ASOS nie były aneksowane.

¹⁵ Dz. U. z 2011 r., Nr 6, poz. 25.

¹⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 1300.

¹⁷ Sprawozdania złożono 29.01.2015 r., 30.01.2017 r. i 29.01.2018 r.

¹⁸ Raport sporządzony przez wolontariusza Fundacji z dnia 3- grudnia 2015 r., z którym Fundacja zawarła w dniu 01.06.2013 r. porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontariackich.

20 sztuk do szkolnych (razem 59 sztuki). Dodatkowo 17 sztuk przekazano do bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych. Razem do bibliotek rozdysponowano 76 szt. (10,1% planowanych). Pozostałe egzemplarze wręczone zostały w maju 2015 r. na Warszawskich Targach Książki - 404 egzemplarze i w grudniu 2015 r. na „Slow Weekend” w Soho Factory na ul. Mińskiej 250 sztuk (razem to 654 egzemplarze, czyli 87,2 % planowanych¹⁹).

- w edycji 2016 - w okresie od 19.12.2016 r. do 31.12.2016 r. założono wydanie 750 egzemplarzy komiksu pn. „Praga Gada. O międzywojniu” i bezpłatne dystrybuowanie do bibliotek i ośrodków młodzieżowych. W sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego poinformowano, że projekt zakończono osiągając 100% planowanych wskaźników, przy czym termin przekazywania komiksu do bibliotek publicznych i szkolnych określony do 31.12.2016 r. zmieniono do końca marca 2017 r. W raporcie przedłożonym kontroli wskazano, że komiks był rozprowadzany bezpłatnie od grudnia 2016 r do końca 2017 r. Do bibliotek Warszawy skierowano: 55 sztuk do publicznych, 25 sztuk do szkolnych (razem 80 sztuk). Dodatkowo 17 sztuk przekazano do bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych. Razem do bibliotek rozdysponowano 97 szt. (12,9% planowanych). Pozostałe egzemplarze wręczone zostały w maju 2017 r. na Warszawskich Targach Książki - 540 sztuk i w grudniu 2017 r. na „Slow Weekend” w Soho Factory na ul. Mińskiej 70 sztuk (razem to 610 egzemplarze, czyli 81,3% planowanych).
- w edycji 2017 - w okresie od 1.12.2017 r. do 31.12.2017 r. założono wydanie 800 egzemplarzy komiksu pn. „Praga Gada Wiechem raz!” i bezpłatną wysyłkę do bibliotek oraz dystrybucję podczas targów. W sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego, wskazano, że końca grudnia 2017 r. wydrukowano komiks, przy czym termin przekazywania komiksu do bibliotek publicznych i szkolnych określony do 31.12.2017 r. zmieniono na I kwartał 2018 r. W raporcie²⁰ przedłożonym kontroli wskazano, iż komiks był rozprowadzany bezpłatnie od grudnia 2017 r do końca sierpnia 2018 r. w ilości 539 sztuk. Do bibliotek Warszawy skierowano: 50 sztuk do publicznych, do bibliotek z poza Warszawy 43 sztuki Do bibliotek szkolnych i innych specjalistycznych 25 sztuk. Dodatkowo 17 sztuk przekazano do bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych. Razem do bibliotek rozdysponowano 135 szt. (16,9% planowanych). Pozostałe egzemplarze wręczone zostały w maju 2018 r. na Warszawskich Targach Książki - 315 sztuk a w czerwcu 2018 r. na Literackim Pikniku na Bulwarach Wiślanych rozdano 29 sztuk (razem to 344 egzemplarze, czyli 43% planowanych). Ponadto 35 egzemplarzy przekazano 15 seniorom i juniorom biorącym udział w nagraniu felietonów Wiecha²¹, 10 sztuk trafiło do spadkobierców Stefana Wiecha Wiecheckiego a 15 przekazano na ręce partnerów projektu, m.in. do Stowarzyszenia Gwara Warszawska. Koordynator poinformował, że proces dystrybuowania komiksu trwa i do końca 2018 r. zostanie przekazany do bibliotek każdej z dzielnic Warszawy oraz w ręce licznych warszawianistów.

Ustalono, że w terminie zakładanym w ofercie, tj. do końca danego roku tylko, do bibliotek zostało przekazanych tylko: w 2014 r. 76 egzemplarzy komiksów (10,1%), w 2016 r. – 97 egz. (12,9%), a w 2017 r. – 135 egz. (16,9%). Natomiast pozostałe egzemplarze dystrybuowano na komercyjnych wydarzeniach takich jak: Warszawskie Targi Książki oraz Slow Weekend w Soho Factory (2014 r. - 654 egz., 2016 r. - 610 egz., 2017 r. - 344 egz.²²) lub pozostawały w Fundacji (2014 r. - 20 egz., 2016 r. - 43 szt., 2017 r. - 261 egz.²³).

Fundacja przeprowadziła dystrybucję wydanych komiksów z serii „Praga gada” niezgodnie z zawartymi z Ministerstwem umowami. We wszystkich przypadkach nie dotrzymano wynikających z oferty terminów w zakresie przekazania komiksów do bibliotek, jak również liczby egzemplarzy. W 2014 i 2016 roku w sposób niezgodny z umową przeprowadzono dystrybucję komiksu, gdyż ponad 70% egzemplarzy rozdysponowano na komercyjnych przedsięwzięciach a dokumentem ogólnie przedstawiającym sposób dystrybucji był raport

¹⁹ Pozostałe 20 egzemplarzy na koniec 2015 r. pozostawało w siedzibie Fundacji.

²⁰ Raport z dnia 30 sierpnia 2018 r. sporządzony przez Koordynatora projektu.

²¹ Można je posłuchać pod adresem <http://pragagada.pl/audio/>.

²² W 2018 r. dystrybuowano komiksy na Warszawskich Targach Książki i Literackim Pikniku na Bulwarach Wiślanych.

²³ Dla edycji 2017 r. stan na koniec sierpnia 2018 r.

sporządzony przez osobę zajmującą się dystrybucją komiksów. Umowy natomiast przewidywały, że komiksy zostaną przekazane nieodpłatnie do bibliotek i do ośrodków młodzieżowych w terminie do 31 grudnia danego roku²⁴.

Fundacja nie informowała Ministerstwa o zmianach terminu realizacji zadania oraz nie realizowania go zgodnie z ofertą w zakresie przekazania komiksu do bibliotek, co było sprzeczne z zapisami § 16 ust. 1 umów. Należy dodać, że zgodnie z Regulaminem ASOS zmiany w harmonogramach realizacji zadań nie wymagają aneksu do umowy, pod warunkiem, że nie naruszają okresu realizacji projektu.

Wszystkie skontrolowane sprawozdania, w związku z realizacją ww. trzech zadań publicznych, zostały zaakceptowane przez Ministerstwo. Nie wystąpiły przypadki, aby Ministerstwo po dokonaniu weryfikacji sprawozdania z realizacji zadania, wносиło o dokonanie korekty sprawozdania.

(akta kontroli str. 88 - 97, 157 - 167, 208 - 218, 219 - 226, 392 - 407)

1.2. Fundacja w składanych ofertach wskazała, że działalność w ramach ASOS będzie nieodpłatna. Stwierdzono, że na stronie internetowej Fundacji zamieszczono informację o możliwości zakupu komiksów. Część komiksów była dystrybuowana na komercyjnych przedsięwzięciach typu: Warszawskie Targi Książki i Soho Weekend, a informacje o tym Fundacja zamieszczała m.in. na portalu społecznościowym Facebook. Jak ustalono w trakcie kontroli, około 90% wydanych z wykorzystaniem środków ASOS komiksów zostało rozprowadzonych bez rejestracji, co uniemożliwiło ustalenie sposobu rozdystrybuowania komiksów i jego nieodpłatnego charakteru. Pozostałe przedsięwzięcia realizowane ze środków ASOS, tj. warsztaty, kursy, wycieczki, spotkania miały charakter nieodpłatny i Fundacja nie pobierała opłat. Fundacja nie uzyskała przychodów w postaci odsetek bankowych od środków dotacji zgromadzonych na rachunku bankowym, wskazanym w umowach z Ministerstwem.

(akta kontroli str. 358 - 407, 408 - 440)

1.3. Przy realizacji zadań z ASOS wykorzystano zasoby kadrowe własne, wolontariuszy oraz osoby z zewnątrz na podstawie umów o dzieło. Osoby²⁵ zatrudnione przy realizacji zadań w ramach każdego z trzech dotowanych projektów posiadały doświadczenie i kwalifikacje, określone w złożonych ofertach, zgodnie z regulaminami otwartych konkursów ofert ASOS. Były to osoby znane koordynatorowi, które realizowały z nim wcześniej podobne przedsięwzięcia. Każda z osób uczestnicząca przy projekcie według koordynatora projektu posiadała potrzebne kwalifikacje i kompetencje.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie dla osób zatrudnionych w badanych projektach, dotowanych ze środków ASOS, nie przekroczyło 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw²⁶, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni. Przykładowo wynagrodzenie miesięczne koordynatora projektu kształtowało się na poziomie: „Praga Gada. O pokoju” - 1 980 zł, „Praga Gada. O międzywojniu” - 2 123 zł, „Praga gada gwarą” - 2 138 zł.

(akta kontroli str. 219 - 226, 271 - 276)

Wartość wkładu osobowego wolontariuszy była zgodna z zapisami regulaminów poszczególnych edycji projektów dotyczącej wkładu własnego i nieodpłatnej dobrowolnej pracy (wolontariatu). Planowane wkłady osobowe świadczeń wolontariuszy realizowanych zadań, zostały udokumentowane zawartymi porozumieniami o wykonywaniu świadczeń wolontariackich. Udział wkładu osobowego w badanych projektach kształtował się na następującym poziomie: w 2014 r. „Praga Gada. O pokoju” - 19 200 zł stanowiące 11,9% całkowitych kosztów projektu, w 2016 r. „Praga Gada. O międzywojniu” - 25 500 zł stanowiące 13,8% całkowitych kosztów, w 2017 r. „Praga gada gwarą” - 21 000 zł stanowiące 10,5% całkowitych kosztów.

(akta kontroli str. 88 - 97, 157 - 167, 208 - 218, 271 - 275)

²⁴ Jedynie harmonogram przedłożony w ofercie z 2017 r. przewidywał dystrybucję w trakcie targów w bliżej nieokreślony sposób.

²⁵ Przy realizacji projektów ASOS zatrudnionych było: w 2014 r. - 14 osób, w 2016 r. - 20 osób a w 2017 r. - 17 osób.

²⁶ W 2013 r. - 3 837,20 zł; w 2014 r. - 3 980,24 zł; w 2015 r. - 4 121,41 zł; w 2016 r. - 4 277,03 zł i w 2017 r. - 4 530,47 zł.

1.4. Fundacja prowadziła zgodnie z obowiązującymi przepisami²⁷ wyodrębnioną ewidencję księgową²⁸ w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. W sprawozdaniach z realizacji zadań wykazano koszty w wysokości 545 674 zł (160 684 zł w 2014 r., 185 000 zł w 2016 r. i 199 990 zł w 2017 r.)²⁹. Na powyższe złożyły się koszty:

- merytoryczne³⁰ w łącznej kwocie 414 588 zł (odpowiednio 106 199 zł, 144 199 zł i 164 190 zł),
- obsługi zadania³¹ w łącznej kwocie 117 689 zł (odpowiednio 47 437 zł, 34 452 zł i 35 800 zł),
- koszty działań promocyjno-informacyjnych w łącznej kwocie 13 396,96 zł (odpowiednio 7 048 zł, 6 348,96 zł i 0 zł).

Dla zrealizowanych projektów koszty podane w sprawozdaniach końcowych wynikały z ewidencji księgowej.

(akta kontroli str. 88 - 97, 157 - 167, 208-218, 276 - 280)

Realizacja wydatków w związku z wykonywaniem dotowanych zadań odbywała się zgodnie z zakresem przewidzianym w umowach i ofercie. Poniesione wydatki na realizację zadań zostały faktycznie poniesione i udokumentowane w okresie trwania projektu.

(akta kontroli str. 219 - 226, 281 - 295, 377 - 391)

1.5. Szczegółowe badanie 164³² dowodów księgowych na łączną kwotę 479 974 zł³³ wykazało, że Fundacja rozliczała koszty na podstawie dowodów księgowych. Wszystkie objęte badaniem dowody księgowe nie zawierały obligatoryjnie wymaganych regulaminami ASOS (pkt 7.6.5 dla edycji 2014 r. i w Części B pkt 3 dla edycji 2016 i 2017 r.) i zawartymi umowami określonych w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor elementów tj. stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Dowody zawierały trwały zapis obejmujący: dane o umowie i zadaniu finansowanym z ASOS, opis merytoryczny zadania ASOS³⁴, informację, w jakiej części (wartościowo) należność opłacono z dotacji ASOS (100% należności opłacono z dotacji). Rachunki dotyczące realizacji umów o dzieło (118 sztuk³⁵) wystawiane były na drukach firmowych Fundacji. W dwóch przypadkach³⁶ stwierdzono brak poświadczenia odbioru zapłaty, co wyjaśniono, że dwa poświadczenia wysłania środków finansowych za granicę via Western Union zaginęły. W jednym przypadku pozycja z 2016 r została nieprawidłowo określona, jako obsługa administracyjna a faktycznie była usługą księgową³⁷. Wydatki poniesiono w okresach realizacji projektów.

Koordinator projektu odnosząc się do powyższych kwestii stwierdził, że odnośnie opisów i dekretacji na dowodach księgowych wraz z biurem rachunkowym kierowali się wymogami Regulaminów ASOS i zawartymi umowami.

(akta kontroli str. 296-357, 390, 391, 441, 449 - 456, 671 - 1328)

1.6. Fundacja nie przekroczyła określonych w zasadach ASOS limitów kosztów związanych z obsługą trzech badanych zadań. W żadnym z trzech projektów finansowanych ze środków

²⁷ Art. 2 ust. 1 pkt 7 uor, art. 16 ust. 5 udppw oraz § 5 zawartych umów o dofinansowanie z ASOS.

²⁸ Na kontach zespołu "4" koszty według rodzaju oraz na kontach zespołu "5" koszty według typów działalności. Konto 502 przeznaczone jest do ewidencji kosztów projektowych.

²⁹ Koszty całkowite to koszty pokryte z dotacji plus wartość wkładu własnego, czyli 141 484 zł w 2014 r., 159 500 zł w 2016 r. i 178 990 zł w 2017 r. i odpowiednio 19 200 zł, 25 500 zł i 21 000 zł.

³⁰ M.in. za: nagrania i edycję wywiadów, modernizacja strony kursy informatyczne, warsztaty pamięci, warsztaty mobilne i wydanie i dystrybuowanie komiksów.

³¹ M.in. za: koordynację, obsługę administracyjną obsługę księgową, za materiały biurowe i opłaty pocztowe.

³² Z edycji 2014 r. badaniem objęto wszystkie 63 dowody księgowe na łączną kwotę 141 484 zł. Z edycji 2016 r. badaniem objęto wszystkie 50 dowodów księgowych na łączną kwotę 159 500 zł. Z edycji 2017 r. badaniem objęto wszystkie 51 dowodów księgowych na łączną kwotę 178 990 zł.

³³ Sumy kwot przedstawionych i rozliczonych w Zestawieniach faktur (rachunków) w Sprawozdaniach końcowych są równe wysokości dotacji dla każdego projektu.

³⁴ Opisując zadanie odwoływano się do pozycji w tabeli pn. „Kalkulacja przewidywanych kosztów na rok” przedłożonej w Ofercie realizacji zadania publicznego.

³⁵ W 2014 r. – 38 umów ma kwotę 89 728,91 zł, w 2016 r. – 33 umowy na łączną kwotę 108 717,40 zł i w 2017 r. 30 umów na kwotę 119 600,50 zł.

³⁶ Poz. 26 (faktura nr 5/2014) i poz. 29 (faktura nr 3/2014) w zestawieniu faktur (rachunków) w sprawozdaniu z 2014 r.

³⁷ Poz. 38 w tabeli „Zestawieniu faktur (rachunków)” w Sprawozdaniu za 2016 r. – faktura MP106/2016 na kwotę 615 zł.

ASOS limit wydatków z dotacji w Kategorii II nie był wyższy, niż ustanowiony w zasadach ASOS. Dla dotacji przyznanej:

- w 2014 r. w kategorii II koszty wynosiły 47 437 zł³⁸ i zostały pokryte ze środków dotacji w wysokości 28 237 zł³⁹, co stanowiło 20% jej wartości,
- w 2016 r. koszty te wynosiły 31 252 zł i zostały pokryte ze środków dotacji w wysokości 23 752 zł, co stanowiło 14,9% jej wartości. Koszty obsługi księgowej wyniosły 3 200 zł, co stanowiło 2% dotacji;
- w 2017 r. koszty w kategorii II wyniosły 35 800 zł i zostały pokryte w całości ze środków dotacji, co stanowiło 20% jej wartości.

Zgodnie z zasadami ASOS w rozliczeniach w kategorii II ujmowano koordynację projektem, wykonywanie zadań administracyjnych i księgowych.

Stosownie do zasad ASOS w ramach Kategorii I w żadnym ze złożonych rozliczeń nie zostały ujęte wydatki osobowe dotyczące Kategorii II, np. kierowanie (koordynacja) projektem, wykonywanie zadań administracyjnych, nadzorczych i kontrolnych.

(akta kontroli str. 88 - 97, 157 - 167, 208 - 218, 276 - 280)

1.7. W wyniku analizy sprawozdań i dowodów księgowych za lata 2016-2017 nie stwierdzono dokonywania wydatków niekwalifikowanych (zakup środków trwałych powyżej 3 500 zł⁴⁰, nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją zadania czy koszty wyjazdów służbowych osób zaangażowanych w realizację projektu).

W trakcie kontroli stwierdzono, że realizując projekt w 2014 r. Fundacja zakupiła laptop za kwotę 4 199 zł (2 750 zł pochodziło ze środków dotacji ASOS, a 1 449 zł środków własnych), co stanowiło koszt niekwalifikowalny zgodnie z zapisami pkt 7.4. „Koszty niekwalifikowalne” regulaminu otwartego konkursu ofert edycja 2014. Zgodnie z art. 169 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴¹ ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem podlega zwrotowi wraz z odsetkami od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. W złożonej dla tego projektu ofercie Fundacja przewidziała, co prawda zakup laptopa, ale za kwotę 3 459 zł, który w całości miał być sfinansowany ze środków dotacji. Prezes Fundacji wyjaśniła, że zakup został uznany, jako kwalifikowalny, gdyż zaangażowanie środków dotacji wyniosło 2 750 zł, czyli mniej o 750 zł niż dopuszczalna kwota i było mniejsze od zaplanowanych do wykorzystania środków publicznych o kwotę 709 zł. NIK nie podziela tego stanowiska, gdyż w tym przypadku nie istotna była kwota sfinansowana dotacją, lecz jednostkowa cena nabycia, która przekraczała kwotę 3 500 zł.

(akta kontroli str. 88 - 97, 157 - 167, 208 - 218, 671 - 938)

1.8. W ramach Projektu 2014 dokonano płatności gotówkowych na łączną kwotę 56 705 zł, co stanowiło 40,1% wydatków ogółem finansowanych z dotacji w ramach tego projektu - 141 484 zł. Z kolei w projektach 2016 i 2017 płatności gotówkowe stanowiły odpowiednio 17,6% i 12,8% wydatków ogółem finansowanych z dotacji. Największe płatności gotówkowe dotyczyły zapłaty za druk komiksu „Praga Gada. O pokoju” za kwotę 10 717,88 zł (2014 r.), zapłaty za wykonanie plansz komiksowych za kwotę 9 900 zł (2016 r.) oraz zapłaty za wykonanie plansz komiksowych za kwotę 6 600 zł (2017 r.). W 31 przypadkach⁴² na dokumencie nie określono sposobu zapłaty. Prezes Fundacji wyjaśniła, że w takich przypadkach wszystkie płatności były zapłacone przelewem.

Z wyjaśnień wynikało również, że płatności gotówkowe dokonywano na wyraźną dyspozycję wystawców rachunku, poczynioną w chwili przekazywania rachunku lub nie akceptowania płatności przelewem przez niektórych wystawców faktur. NIK nie podziela tego typu stanowiska, bowiem regulaminy ASOS określają, że podstawowym sposobem realizowania

³⁸ Co stanowił 29,5% kosztów całkowitych realizacji projektu.

³⁹ Z tych środków opłacono obsługę księgową w wysokości 1 600,49 zł (1,1% dotacji). Pozostałą część stanowił własny wkład osobowy w wysokości 19 200 zł.

⁴⁰ W trakcie realizacji projektu w 2014 r. zakupiono laptop i dysk twardy zewnętrzny o pojemności 2 TB za kwoty odpowiednio 4 199 zł (z dotacji ASOS 2 750 zł) i 399 zł (z dotacji ASOS 394 zł).

⁴¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

⁴² W 2014 r. – 16 rachunków kwota i nr, w 2016 r. – 24 rachunki a w 2017 r. – 1 rachunek.

płatności⁴³ jest dokonywanie przez Zleceniobiorcę płatności bezgotówkowej (przelewy), jednakże dopuszczalne jest dokonywanie płatności gotówkowych w przypadkach, gdy nie jest możliwy obrót bezgotówkowy. Płatności dokonywane gotówką, zwłaszcza, gdy w umowie wskazano konto wykonawcy oraz określono sposób zapłaty przelewem, nie były zgodne z zasadami określonymi w Regulaminach ASOS dla 2016 i 2017 r.

Fundacja była posiadaczem rachunku bankowego wskazanego w umowie z Ministrem, w celu obsługi środków pochodzących z dotacji w ramach ASOS.

(akta kontroli str. 296 - 357, 671 - 1328)

1.9. Fundacja stosownie do art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁴, podlegało wyłączeniu z obowiązku stosowania przepisów tej ustawy. Opracowując oferty Fundacja ustalała ceny produktów i usług w oparciu o przeprowadzone rozeznanie rynku i fakt ten był udokumentowany (ocena ta nie dotyczy zleceń wykonywanych Pełnomocnika Fundacji). Ceny sprawdzane były poprzez zapytania ofertowe⁴⁵, na stronach internetowych producentów, sprzedawców oraz usługodawców, m.in. wykorzystano serwisy porównujące ceny jednostkowych artykułów.

Ustalono, że Prezes Fundacji zawarła 15 umów o dzieło z Pełnomocnikiem Fundacji (Koordynatorem projektu będącym członkiem rodziny) na kwotę ogółem 142 884 zł (2014 r. 6 umów – 32 819 zł, 2016 r. 9 umów – 52 834 zł, 2017 r. 9 umów – 57 231 zł), co stanowiło 29,8% łącznej kwoty przyznanych dotacji. Zakres prac obejmował m.in. wykonanie wywiadów z seniorami (przykładowo: w 2014 r. 4 720 zł – nie określono liczby wywiadów, w 2016 r. 4 325 zł – 18 wywiadów i w 2017 r. 2 880 zł za 12 wywiadów), opracowanie scenariuszy komiksów i warsztatów retrospekcji (przykładowo: w 2014 r. 10 278 zł, w 2016 r. 6 541 zł a w 2017 r. 6 045 zł), narysowanie lub stworzenie stron komiksowych (przykładowo: w 2014 r. 10 535 zł, w 2017 r. 8 120 zł) oraz zaprojektowanie i wykonanie okładki komiksów (przykładowo: w 2016 r. 4 600 zł i w 2017 r. 4 950 zł). Kontrolerowi nie przedstawiono dokumentacji dotyczącej rozpoznania cenowego obejmującej zakres ww. prac. Jak wyjaśniono realizację niektórych działań powierzono pomysłodawcy i autorowi (koordynatorowi projektu), jako że, tylko ta osoba, mogła sprawować jednocześnie autorską kuratelę nad projektem i prowadzić go w taki sposób, by osiągnął on zamierzone rezultaty.

(akta kontroli str. 296 - 357, 671 - 1328)

1.10. Fundacja przestrzegała zasady bezpośredniej realizacji zadania przez organizację dotowaną ze środków ASOS zgodnie z zasadami ASOS i nie zlecało wykonywania zadań podwykonawcom.

W edycji 2016 zgodnie ze złożoną ofertą projekt był realizowany przy współudziale Centrum Promocji Kultury Praga Południe.

(akta kontroli str. 88 - 97, 157 - 167, 208 - 218, 219 - 226)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dowody księgowe nie zawierały obligatoryjnych elementów wskazanych w art. 21 ust. 1 pkt 6 uor.
2. W 2014 r. kwotę dotacji w wysokości 2 750 zł, wykorzystano niezgodnie z przeznaczeniem, tj. na zakup laptopa o wartości 4 199 zł, co stanowiło wydatek niekwalifikowalny.
3. Część działań zrealizowanych w ramach edycji 2014, 2016 i 2017 zostały wykonane niezgodnie z zawartymi umowami oraz harmonogramami przedstawionymi w ofertach.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na wymóg dokonywania płatności bezgotówkowych, zgodnie z regulaminem ASOS.

⁴³ Zapisy Regulaminu otwartego konkursu ofert w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020- dla Edycji 2016 i 2017 r.

⁴⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, ze zm.

⁴⁵ M.in. zapytania dotyczące przeprowadzenia kursu umiejętności informatycznych dla seniorów i usług cateringowych.

W badanym okresie Fundacja nie zrealizowała w pełni zadań publicznych zgodnie z podpisanymi umowami i harmonogramem przedstawionym w złożonych ofertach. Fundacja prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową, terminowo sporządzała i przedstawiała Ministerstwu sprawozdania z wykonania zadań, rozliczeń końcowych i osiągnięcia założonych celów. Działania podjęte w związku z realizacją przedmiotowych zadań nie zostały przez Fundację w pełni udokumentowane.

2. Osiągnięcie zakładanych efektów zadania publicznego i ocena metod ich pomiaru.

Opis stanu faktycznego

2.1. Fundacja w ofertach realizacji zadania publicznego każdorazowa zamieszczała, na podstawie badań TNS OBOP, analizę liczby oraz potrzeb seniorów w regionie. Projekty były także konsultowane na nieformalnych spotkaniach i formalnych wystąpieniach przed grupami seniorów zrzeszonych. Byli wśród nich przedstawiciele Uniwersytetów III Wieku z terenu Pragi Północ i Pragi Południe, przedstawiciele praskich, lokalnych chórów i grup śpiewaczych, Rady Senioralnej dla Dzielnicy Pragi Południe, czy Klubu Seniora „Kuznia” na Pradze Północ.

Przeprowadzone diagnozy wskazywały na potrzebę wymiany wiedzy i umiejętności osób starszych z młodymi ludźmi. Cele realizowanych przez Fundację projektów finansowanych ze środków ASOS wpisywały się w politykę senioralną - określoną w uchwale nr LXXII/1870/2013 z dnia 5 grudnia 2013 r. Rada m.st. Warszawy w sprawie przyjęcia Programu Warszawa Przyjazna Seniorom na lata 2013-2020.

(akta kontroli str. 27 - 56, 98 - 128, 168 - 196, 229 - 232, 377-391)

Zastępca Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy w przedłożonej kontroli NIK informacji, przedstawił działania m.st. Warszawy na rzecz wsparcia aktywności seniorów. Między innymi wsparcie w zakresie:

- zdrowia - program szczepień przeciwko grypie - ok. 60 tys. zaszczepionych osób starszych w każdym roku, czy uruchomienie dwóch przychodni dla kombatanatów;
- pomocy społecznej - zmodernizowany system usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- edukacji i kultury - miasto dofinansowuje 19 placówek uniwersytety trzeciego wieku;
- integracja pokoleniowa i międzypokoleniowa - stworzenie Centrum Aktywności Międzypokoleniowej i wspieranie środowisk kombatanckich z uwzględnieniem kultywowania pamięci historycznej wśród młodszych pokoleń;
- aktywności społecznej - uruchomienie strony internetowej dla seniorów (<http://senioralna.um.warszawa.pl>) i funkcjonowanie Komisji Dialogu Społecznego ds. Osób Starszych i Kombatanatów.

(akta kontroli str. 233 - 270)

Współpracę Fundacji z samorządowymi jednostkami potwierdził m.in. Burmistrz Dzielnicy Praga Południe Miasta Stołecznego Warszawy. Natomiast Zastępca Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy i Burmistrz Dzielnicy Targówek poinformowali, że podległe im jednostki samorządu miejskiego nie współpracują z Fundacją. W ramach realizacji projektów, Fundacja współpracowała z: Biblioteką Publiczną m. st. Warszawy organizując w jej murach warsztaty gwary warszawskiej, Muzeum Warszawskiej Pragi organizując imprezę Praga Gada o bazarach, z Domem Kultury Zacisze (Targówek) organizując spotkanie pod nazwą Praga Gada Wiechem, czy z Centrum Promocji Kultury Praga-Południe organizując wielokrotnie warsztaty informatyczne i inne imprezy.

(akta kontroli str. 229 - 232, 233 - 270, 377 - 391, 457)

2.2. Realizowane projekty skierowane były do mieszkańców Warszawy oraz powiatów: otwockiego i mińskiego. Projekty obejmowały działania zawarte w Priorytecie II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową, o kierunku działania: zajęcia w obszarze kultury i sztuki, w tym angażujące różne pokolenia. Celem projektów było wsparcie kompetencji kulturowych seniorów poprzez stworzenie warunków dla integracji wewnątrzpokoleniowej środowiska seniorów oraz międzypokoleniowej seniorów i młodych entuzjastów antropologii, historii mówionej i gwary warszawskiej oraz sztuki ilustracji i komiksu. Działania realizowane w ramach poszczególnych projektów obejmowały m.in.: rekrutację seniorów i młodzieży, rejestrację wywiadów z seniorami, cykl spotkań

„Warsztatów ilustracji” i „Warsztatów retrospekcji”, kurs informatyczny, prace nad komiksem, kampanię promocyjno-informacyjną.

Fundacja Animacja prowadziła akcję promocyjną projektów umieszczając plakaty i ulotki w domach pobytu dziennego, klubach seniora, a także w instytucjach współpracujących (np. Biblioteka Główna M. St. Warszawy i jej filie czy Muzeum Warszawskiej Pragi). W rekrutacji seniorów pomagali partnerzy, m.in. Zespół Ognisk Wychowawczych im. Dziadka Lisieckiego, który posiadał kontakty z grupą dawnych wychowanków w wieku senioralnym oraz z podopiecznymi, w tym uzdolnioną plastycznie młodzieżą oraz Centrum Promocji Kultury Praga Południe, który prowadził Klub Kultury Seniora, a także jest współorganizatorem Grochowskiego Uniwersytetu III Wieku, dysponuje bazą lokalową, przystosowaną do potrzeb seniorów, w tym także osób niepełnosprawnych. Do młodzieży Fundacja docierała przez portale dla wolontariuszy i aktywnej młodzieży oraz fora młodzieżowe czy fanpage Praga Gada na portalu społecznościowym Facebook.

Wszystkie projekty z cyklu *Praga gada* bazują na doświadczeniach poprzednich edycji w tym z 2012 r. finansowanej z ASOS 1. Pozyskane dzięki nim informacje wskazywały na potrzebę kontynuacji i zainteresowanie środowiska seniorów, a także młodzieży.

(akta kontroli str. 229 - 232, 233 - 270, 377 - 391)

2.2.1. Projekt pn. Praga gada. O pokoju (edycja ASOS 2014 r., priorytet II)

W ofercie⁴⁶ Fundacja założyła, że celem głównym projektu będzie wsparcie kompetencji kulturowych seniorów poprzez stworzenie warunków dla integracji wewnątrzpokoleniowej środowiska seniorów oraz międzypokoleniowej seniorów i młodych entuzjastów antropologii, historii oraz sztuki ilustracji i komiksu z terenu prawobrzeżnej Warszawy i gmin ościennych.

Celami szczegółowymi były: (1) poprawa kompetencji informatycznych seniorów, (2) podniesienie samooceny seniorów oraz statusu seniorów w ocenie młodzieży.

Zakładane rezultaty projektu, planowane i osiągnięte wskaźniki wartości docelowych przedstawiały się następująco:

1. Liczba beneficjentów uczestniczących w projekcie - zaplanowano 184⁴⁷ - na podstawie list obecności i ankiet ewaluacyjnych, w tym liczba beneficjentów 60+ w liczbie 124 osób oraz 60 osób pozostałych uczestników, osiągnięto 199 (108,2% planowanej), w zajęciach uczestniczyło 119 seniorów i 80 osób poniżej 60 roku (w tym 30 dzieci).
2. Liczba osób w wieku 60+ z nowo nabytymi kompetencjami informatycznymi - 24 - na podstawie zaświadczeń o ukończeniu kursu, ankiet ewaluacyjnych i deklaracji udziału w projekcie; zrealizowano w 100%.
3. Liczba osób w wieku 60+, których zarejestrowane narracje stają się istotnym tekstem kultury - 25 osób, aby powstało 25 plików z nagraniami, fragmenty audio i video, na stronie projektu; zrealizowano w 100%.
4. Liczba młodych osób, u których nastąpiło podniesienie kompetencji kulturowych w zawiązku z kontaktem z bezpośrednim seniorem - 60 - na podstawie ankiet oraz wypowiedzi przed kamerą; osiągnięto 80 osób (133,3% planowanej), w tym 30-cioro dzieci w wieku do 12 lat oraz 50 osób w wieku od 18 do 25 lat.
5. Liczba osób w wieku 60+ z nowo nabytymi kompetencjami kulturowymi poprzez uczestnictwo w warsztatach - 70 osób, zrealizowano w 100%, na podstawie list obecności oraz ankiet.

(akta kontroli str. 27 - 97, 429 - 440)

Ponadto na podstawie Raportu YouTube Analytics Fundacja określiła ilość wyświetleń filmów na profilu PragaGadaTV na YouTube w ciągu pierwszego roku od zakończenia projektu, a więc 2015 na 36 444. W analogicznym okresie na stronę www.pragagada.pl weszło 9 263 użytkowników generując 25 104 odsłon.

(akta kontroli str. 377 - 391, 442 - 448)

⁴⁶ Oferta nr 3415 złożona w 19.02.2014 r. na podstawie Rządowego Programu ASOS na lata 2014-2020.

⁴⁷ Na podstawie poprawionego harmonogramu z 07.05.2014 r. W Ofercie nr 3415 liczba beneficjentów wynosiła 200. Ponieważ zmniejszyła się liczba osób starszych, które miały ukończyć kurs informatyczny z 40-tu do 24 liczba beneficjentów zmniejszyła się o 16 osób.

2.2.2. Projektu pn. *Praga gada. O międzywojniu (edycja ASOS 2016 r., priorytet II)*

W ofercie⁴⁸ Fundacja założyła, że celem głównym projektu będzie wsparcie kompetencji kulturowych seniorów poprzez stworzenie warunków dla integracji wewnątrzpokoleniowej środowiska seniorów oraz międzypokoleniowej seniorów i młodych, entuzjastów historii mówionej oraz sztuki ilustracji i komiksu z terenu prawobrzeżnej Warszawy i gmin ościennych.

Celami szczegółowymi były (1) poprawa kompetencji informatycznych seniorów oraz (2) podniesienie samooceny seniorów oraz statusu seniorów w ocenie młodzieży i integracja między pokoleniami.

Zakładane rezultaty projektu, planowane i osiągnięte wskaźniki wartości docelowych przedstawiały się następująco:

1. Liczba beneficjentów, którzy będą uczestnikami projektu - 280 - na podstawie list obecności, ankiet ewaluacyjnych, nagrania audio i video, w tym liczba beneficjentów 60+ 180 osób oraz 100 osób pozostałych uczestników, osiągnięto 344⁴⁹ (122,9% planowanej), w zajęciach uczestniczyło 224 seniorów i 120 osób poniżej 60 roku (w tym 45 dzieci);
2. Liczba osób w wieku 60+ z nowo nabytymi kompetencjami informatycznymi. - 24 - na podstawie list obecności, deklaracji udziału w projekcie, ankiet ewaluacyjnych oraz wydanych certyfikatów umiejętności informatycznych. Kurs zrealizowano w 100%⁵⁰;
3. Liczba młodych osób, u których nastąpiło podniesienie kompetencji kulturowych w związku z kontaktem bezpośrednim z seniorem - 100 - na podstawie ankiet i wypowiedzi przed kamerą. W zajęciach uczestniczyło 120 osób (120% planowanej), w tym powyżej 14 lat - 75 (warsztaty retrospekcji) i poniżej 10 lat - 45 (warsztaty ilustracji).
4. Liczba osób w wieku 60+ z nowo nabytymi kompetencjami kulturowymi poprzez uczestnictwo w warsztatach i wymianie wiedzy z młodzieżą - 180 na podstawie list obecności i ankiet. W warsztatach i wymianie wiedzy z młodzieżą⁵¹ wzięło udział 224 (124,4% planowanej) seniorów.
5. Liczba czytelników, u których nastąpiło podniesienie kompetencji kulturowych w związku z kontaktem z narracją seniora zawartą w komiksie - 2200 na podstawie raportów o wypożyczeniu komiksu z bibliotek publicznych Warszawy w 1 kwartale po dostarczeniu komiksu. W Sprawozdaniu końcowym projektu - edycja 2016 r. - brak jest danych o liczbie czytelników komiksu. Przedstawiono informację, że wskaźnik zostanie określony na podstawie raportów bibliotek na koniec 1 kwartału 2017 r. Koordynator projektu poinformował, że komiks trafił do bibliotek publicznych 5 dzielnic Warszawy i przeczytało go w sumie około 250 osób do końca 2017 r. Kolejne 250 osób przeczytało komiks w bibliotece publicznej m. st. Warszawy i około 300 osób w Bibliotece Narodowej. Dane szacunkowe, nie uwzględniają bibliotek poza Mazowszem oraz szkolnych, na podst. ankiet i rozmów telefonicznych z bibliotekarzami. Około 300 sztuk trafiło do odbiorców indywidualnych.

(akta kontroli str. 98 - 167 i 429 - 440, 460 - 487)

Dodatkowo na podstawie Raportu YouTube Analytics Fundacja określiła ilość wyświetleń filmów na profilu PragaGadaTV na YT w ciągu pierwszego roku od zakończenia projektu, a więc roku 2017 na 51 078. W analogicznym okresie na stronę www.pragagada.pl odwiedziło 8 322 użytkowników generując 20 418 odsłon.

(akta kontroli str. 377 - 391 i 442 - 448)

2.2.3. Dla projektu pn. *Praga gada gwarą (edycja ASOS 2017 r., priorytet II)*

W ofercie⁵² Fundacja założyło, że celem głównym projektu będzie wsparcie kompetencji kulturowych seniorów poprzez stworzenie warunków dla integracji wewnątrzpokoleniowej środowiska seniorów oraz międzypokoleniowej seniorów i młodych entuzjastów historii

⁴⁸ Oferta nr 11280 złożona 15.04.2016 r. na podstawie Rządowego Programu ASOS na lata 2014-2020.

⁴⁹ W Sprawozdaniu określono liczbę beneficjentów uczestniczących w projekcie – 322 osób.

⁵⁰ Po zakończonej rekrutacji na kurs informatyczny zgłosiło się 63 seniorów, którym nie udało się dostać na warsztaty.

⁵¹ Przeprowadzono warsztaty gwary, na których sześciuosobowe zespoły złożone z seniorów i licealistów uczyły się gwary i tworzyły nowe teksty w tradycyjnej, warszawskiej gwarze.

⁵² Oferta nr 13739 złożona 28.12.2016 r. na podstawie Rządowego Programu ASOS na lata 2014-2020.

mówionej i gwary warszawskiej oraz sztuki ilustracji i komiksu z terenu prawobrzeżnej Warszawy i gmin ościennych.

Celami szczegółowymi były (1) poprawa kompetencji informatycznych seniorów oraz (2) podniesienie samooceny seniorów oraz statusu seniorów w ocenie młodzieży i integracja między pokoleniami. Ukazanie młodzieży potencjału seniorów, jako ekspertów, posiadających wiedzę użyteczną, intrygującą. Zbliżenie pokolenia dziadków i wnuków.

1. Planowana liczby beneficjentów - 370 osób (listy obecności, ankiety ewaluacyjne, nagrania audio i video), w tym 270 seniorów. W zajęciach wzięło udział 483 uczestników (130,5% planowanej), w tym 304 uczestników 60+ i 179 osób poniżej 60 roku.
2. Planowana liczba osób w wieku 60+ z nowo nabytymi kompetencjami informatycznymi. - 24 osób (listy obecności, deklaracje udziału w projekcie, ankiety ewaluacyjne, wydane certyfikaty umiejętności informatycznych). Zadanie zrealizowano w 100% - dwie grupy seniorów po 12 osób. Po zakończonej rekrutacji zgłosiło się dodatkowo 32 seniorów, którym nie udało się dostać na warsztaty.
3. Planowana liczba osób w wieku 60+ z nowo nabytymi kompetencjami kulturowymi poprzez uczestnictwo w warsztatach i wymianie wiedzy z młodzieżą - 246 osób 60+ 100 osób poniżej 60 roku (listy obecności, ankiety ewaluacyjne, nagrania audio i video). W warsztatach i wymianie wiedzy z młodzieżą uczestniczyło 280 seniorów (113,8% planowanej) i 179 osób (179% planowanej) poniżej 60 roku. W trakcie tych warsztatów seniorzy szczególną uwagę zwrócili na felietony Wiecha, dlatego, że najstarsi seniorzy mogli, jako eksperci i naoczni świadkowie świata II RP opisywanego przez Wiecha potwierdzić zawarty w felietonach wesoły folklor prażan z międzywojnia. To zdaniem Fundacji podniosło zarówno samoocenę seniorów jak i zwiększyło wiedzę młodzieży.
4. Planowana ilości czytelników komiksów i słuchaczy audiobooka, u których nastąpiło podniesienie kompetencji kulturowych w związku z kontaktem z narracją seniora zawartą w komiksie - 2000 osób na podstawie raportów wypożyczeń komiksu w bibliotekach publicznych Warszawy w 1 kwartale po dostarczeniu komiksu oraz raport z pobrań pliku audiobooka. W sprawozdaniu brak jest danych wskazujących na osiągnięcie zakładane go celu. Natomiast zapisano, że *planowana liczba 2000 osób zgodnie z ofertą zostanie osiągnięta na koniec kwartału 2018 r. na podstawie raportów bibliotek i liczby pobrań audiobooka. Znacznie więcej beneficjentów rozpocznie kontakt z rezultatami projektu (zwłaszcza z komiksem i słuchowiskiem i nagraniami filmowymi na profilu Fundacji na YT i) w roku 2018 i kolejnych.* Odnosząc się do tych kwestii Koordynator wyjaśnił - Komiks dostarczony był do bibliotek w grudniu 2017 był czytany średnio 20 razy w bibliotekach jednej dzielnicy. Przy 5 obdarowanych dzielnicach daje to 100 wypożyczeń. Około 300 egzemplarzy trafiło do seniorów i osób indywidualnych, aktywnie wspierających projekt. Liczba jest szacunkowa, nie uwzględnia np. wypożyczeń w licznych bibliotekach szkolnych, które nie prowadzą elektronicznego rejestru. W związku z tym liczba czytelników komiksów wyniosła 400 natomiast słuchaczy audiobooka 1277, łącznie to 1677 (83,9% planowanej). Osiągnięta liczba: 1277, składa się na nią: 540 pobrań i odtworzeń przynajmniej jednego pliku ze strony bandcamp.com na podst. raportu z tej strony oraz 737 odtworzeń ze strony internetowej⁵³.

(akta kontroli str. 168 - 218, 429 - 440, 460-487)

Dodatkowo na podstawie Raportu YouTube Analytics Fundacja określiła ilość wyświetleń filmów na swoim profilu na YT <https://www.youtube.com/user/PragaGadaTV/> w ciągu pierwszego półroczu od zakończenia projektu, a więc 01.01.18 do 01.07.2018 na 10 221. W analogicznym okresie na stronę projektu odwiedziło 6 568 generując 13 084 odsłon.

(akta kontroli str. 377 - 391)

2.3. Prezes Fundacji w złożonych wyjaśnieniach stwierdziła, że środki pozyskane z ASOS, były podstawowym źródłem realizacji różnorodnych zadań na rzecz osób 60+. W trakcie kontroli nie wskazała trudności we wdrażaniu projektu.

⁵³ <http://pragagada.pl/audio/> na podstawie raportu google analytics.

Fundacja nie otrzymała dotacji z ASOS w 2015 r. Pomimo tego z własnych środków kontynuowała i prowadziła działania dla seniorów np. wywiady i spotkania w Domach Kultury, jednak w bardzo ograniczonym zakresie.

(akta kontroli str. 229 - 232 i 377 - 391)

2.4. W toku kontroli NIK przeprowadziła badanie ankietowe wśród uczestników projektów realizowanych w edycjach 2016 i 2017.

Ankiety skierowano do 60 osób⁵⁴, spośród 1 004 uczestników (6%). Otrzymano 22 (36,7%) wypełnione ankiety. Respondentami było 13 kobiet (65%) w wieku od 63 do 82 lat oraz 7 mężczyzn (35%) w wieku od 63 do 83 lat. Średnie wykształcenie⁵⁵ posiadało 10 osób (50%) i tyle samo wyższe. Respondenci byli głównie mieszkańcami miasta powyżej 100 tys. mieszkańców - 19 osób (95%), po jednej osobie zamieszkiwało w mieście do 20 tys. mieszkańców i w mieście od 50 do 100 tys. mieszkańców.

Głównym źródłem wiedzy⁵⁶ o realizowanych projektach dla 10 osób (50%) było zaproszenie od organizatora, a pięć osób (25%) wskazało kontakt z organizacją senioralną. Informację o projektach i możliwości wzięcia w nim udziału 16 osób (84,2%) uznało za wystarczającą i odpowiednio dostępną⁵⁷.

Dla 19 osób głównym oczekiwaniem w związku z udziałem w projekcie było m.in.: poszerzenie wiedzy i/lub umiejętności (11 osób), obcowanie z kulturą i/lub sztuką (10 osób) i przebywanie wśród ludzi (9 osób)⁵⁸. Dla 16 osób (84,2%) udział w projekcie spełnił ich oczekiwania całkowicie lub w większości. Trzy osoby (15,8%) wyraziły odmienną opinię i wskazały, że ich oczekiwania nie zostały spełnione, zostały częściowo spełnione lub tylko w niewielkim stopniu.

Organizację projektu 17 z 19 osób (89,5%) oceniło pozytywnie⁵⁹, natomiast po jednej osobie (po 5,3%) oceniło organizację wydarzenia, jako bardzo złą lub niedostateczną. Ponowny udział w tego typu projektach⁶⁰ zadeklarowało 20 osób (95,2%), a 10 osób (47,6%) wskazało, że nadal bierze udział w podobnych projektach⁶¹. 13 z 19 respondentów (68,4%) zachęciło znajomych, przyjaciół lub rodzinę do udziału w podobnym projekcie, taka sama liczba osób wprowadziłaby zmiany w organizacji projektów. Proponowane zmiany dotyczyły m.in. lepszej reklamy i większego nagłośnienia tych projektów, połączenia z innymi wydarzeniami oraz zwiększenia liczby kursów informatycznych.

Podsumowując przeprowadzone badanie ankietowe można stwierdzić, że osoby biorące udział w realizowanym projekcie ASOS pozytywnie oceniały jego organizację i przebieg. Wszyscy ankietowani zadeklarowali chęć uczestniczenia w podobnych wydarzeniach w przyszłości.

(akta kontroli str. 488 - 670)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie działalność Fundacji w zbadanym obszarze, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, które zostały omówione w punkcie 1.1.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶², wnosi o:

1. Opisywanie dowodów księgowych zgodnie z wymogami określonymi w regulaminach otwartych konkursów ofert organizacji pozarządowych składanych na podstawie

⁵⁴ Z edycji 2016 ankiety wysłano do 29 osób, z edycji 2017 r. do 31 osób.

⁵⁵ Na pytanie o wykształcenie odpowiedziało 20 osób.

⁵⁶ Informacji w tym zakresie udzieliło 20 osób.

⁵⁷ W tej sprawie udzieliło odpowiedzi 19 osób.

⁵⁸ Większość, bo 13 osób z 19 z wskazało kilka oczekiwań (najwięcej, bo 11) od wydarzenia.

⁵⁹ 8 osób (42,1%) jako bardzo dobrą, 6 (31,6%) jako dobrą i trzy (15,8%) jako wzorową.

⁶⁰ Na to pytanie udzieliło odpowiedzi 21 osób, przy czym 3 z pośród osób, które udzieliły odpowiedzi „tak” wskazały, że pod warunkiem.

⁶¹ Na pytanie odpowiedzi udzieliło 21 osób.

⁶² Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.

rządowego programu na rzecz aktywności społecznej osób starszych na lata 2014 – 2020 i art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

2. Zwrot dotacji w wysokości 2 750 zł wraz z należnymi odsetkami liczonymi tak jak od zaległości podatkowych.
3. Dokonanie korekty sprawozdania za 2014 r. dla projektu „Praga gada. O międzywojniu”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Prezesa Zarządu Fundacji „Animacja”, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 11 października 2018 r.

Kontroler
Artur Górecki
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny

p.o. Dyrektor
Jacek Szczerbiński

.....
Podpis

.....
Podpis